

BRIGADA GORRIAK ETA ITALIAKO POLITIKA

Italian, martxoaren 16an, Brigada Gorriek Aldo Moro sekuestratzen dute. Ia bi hilabete geroago beren eskutan dute gizon politikoa. Lerro hauk idazten ditudanean, oraindik ez daki inork zer gerta daitekeen.

Brigada Gorri hauk, sekuestro honen aurretik ere, ez zituen inork txantxetan hartzen. Gutiago orain iraupenean erakutsi baitute beren benetako indarra. Italiako Estatua bera ikaraturik eduki baitute.

Maisutasunez jokatu dutenik nekez uka daiteke. Sekuestratzera-koan eta gero. Izan ere, seinalatua zen eguna, se inalatuagoa pertsonaia.

Noiz bahitzen dute Aldo Moro? Gehiengo berriaren programa Parlamentuan onhartu behar zen egun berean. Egun hori, gainera, Frantziako hauteskundeen bigarren ekinaldiaren aurretikoa zen. Eta gizona? Italiako politikan pertsonaia-ardatza; 30 urtetako agintaritzaren sinboloa; Italiako Kristau Demokraziaren eraikilea, eta gainera egun horretan bertan baietza hartuko zuen programaren egilea. Brigada Gorriak ba zekiten zertan ari ziren: Aldo Morori heriotz zigorra eman, horrexegatik eman ziote-n: "Kristau Demokraziaren agintaritzaren erresponsible bezala, bere Estatuaren gestioak proletargoari ekarri dizkion kalte guztien-gatik".

NORTZU DIRA BRIGADA GORRIAK?

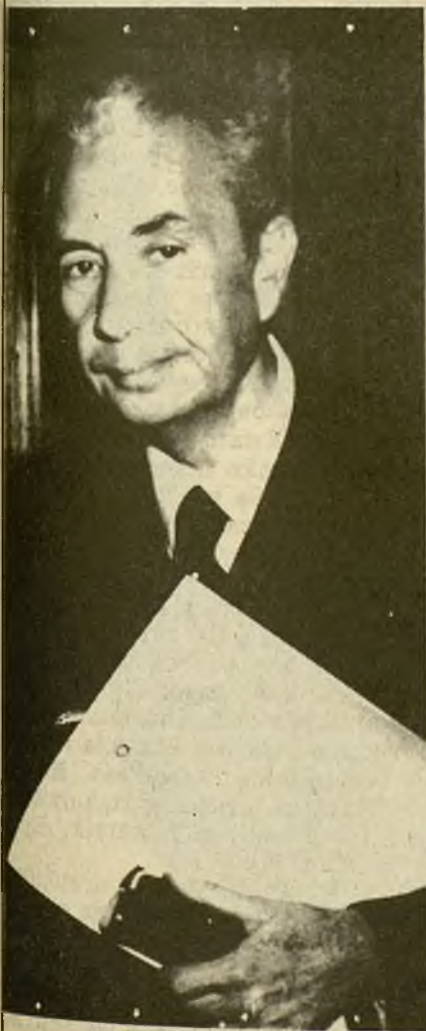
Harriturik denak, eta beldurturik asko eta asko utzi dituzte Brigada Gorri hauek. Misterio bat bezala sortu da hauen inguruan. Ezagutzen zituela uste zuena ere, esplikatuz motz gelditu da. Mila esplikazio moeta dago, holakotan beti gertatu ohi denez. Ez zenbat, zeintzu eta zer diren daki inork, antza. Iraultzan sinesten duen talde komunista bat dela, hori bai. Eta gero?

Hauen indarrak, maisutasunak, efikaziak harritu ditu gizarte-aztertzaileak. Alemaniako Baader-Meinhof-zaleak, poliziaren ekintza ondoren, ez dute bururik altxatu. Italian ere beste hainbeste gertatuko zela uste zen: Brigada Gorriak harrapatuak izan baitziren, Milanen epaituak, kruadroak deseginak, haien harreman sarea hautsia.

Kalkulu guztien aurka, gogor jo dute Brigada Gorriek. Nola antolatu dira hain azkar? Hain denbora gutian nola harmatu dira atzera? Nongo laguntzak dituzte? Zeinen kolaborazioa? Halegia, nor dago Brigada Gorrien atzetik?

Norbaitek ezkutuan manipulaturiko marionetak direla esatea, gehiegi da: inork hori ere esan du. Komentarista gehienak ez daude eritzi horrekin ados. Kolaborazioaren hipotesia, ordea, kanpoko laguntzak izan daitezkeela tartean, halegia, eritzi hori arras zabaldua dago, eta seriotan hartua.

Nor egon daiteke arazo honen atzetik? Gertatzen dena gerta dadin nork du interesik? CIAren eta KGBren itzala, biena, agertzen da atzetik. Brigada Gorrien estrategia eta agente boteretsu batzuen jokoa bat etor daiteke, eta, beraz, kolaborazioaren bat sortu ere bai. Nonbait, Brigada Gorrien gela batetan, informazio oso sekretu eta konfidentzialak aurkitu dituzte. Ba dakigu zeintzu izan ohi diren informazio moeta honen jabe. Baina

Aldo Moro. Beren azken nahiak Gobernuak ez ditu errespetatu.

kolaborazioaren arazoaz ez dut beste datu zehatzik ezagutzen. Hala ere, salhakuntza eginik dago, bai CIAren aurka eta bai KGB en kontra. Frogatzea ezinezko izango, da jakina, baina ukatu ere ez du inork ukatu.

Ba dakigu: Italia puntu estrategiko oso inportantea da. Carter-ek ezin du utzi Italia komunisten eskuetan eror dadin. Esana da jadanik. Baina Breznev jaunak ere ez du Berlinguer begi onez ikusten. Eurokomunismoak ez dio batere graziarik egiten, ezaguna denez. Exenplu txarra izan daiteke, Euro-paren eguzkialdeko herri sozialista

zenbaitentzat, Sobiet Batasunetik aldentzeko guraria sor baitezake. Eta batez ere, Yugoelabia dago aldamenean, Italiaren muga duelarik. Tito zaharra hiltzen denean Yugoelabian zer gertatuko da?

Bi handien interesak bat datozke Italiako kasuan: Berlinguer-en "konpromezu historikoa" arriskugarri da bientzat. Hobe da oraingo indar-oreka. Beraz, Yalta ezkeroz, bi handiek mundua bananduta daukatenez, bakoitzaren influentziaren arabera, sinesgarri da biak akordio batetara kasu hontan ere iristea: Yugoelabian bat nagusi, eta Italian bestea.

barruan, Mororen familiaren batean, honen biziaren truke Brigada Gorriekin zerbait egitearen alde agertu dira batzu. Baina talde nagusia, negoziaketa moeta honen kontra, Gobernuak aurretik hartu zuen erabakiaren alde agertu da. Sokatira askoren ondoren. Horrikin, Kristau Demokrazia ahultzen lortu dute Brigada Gorriek.

Baina PCI, Italiako Alderdi Komunista, ez da hobe ateratzen gudu honetan. Askoren ustetan, Brigaden ekintzak Alderdi honen aurkako akzioa ematen du. Berlinguer-en "konpromezu historikoa" hauzitan eta arriskutan gelditu da orain. 30 urte zain egon ondoren agintera jotzeko aukera berriz galdua dirudi. Zergatik galdua?, galde dezake norbaitek. Kristau Demokraziaren eskuina nagusitzen bada orain, nekezago gertatuko zaio Alderdi Komunistari beste Alderdi honekiko lankidetzara. Hori bateko. Eta besteko, noiz gertatzen da Brigada Gorrien bahiketa? Hain zuzen, gehiengo programikoari Parlamentuan baietza emango zitzaion une berean. Alderdi Komunista, horrela, aurpegia galdu gabe, agintebidean zegoen Aldo Moro asmatu zuen kolaboraziomodu horri esker. Konpromezu historikoa hezurmamitzeko biderik erosoena zen hori. Orain deus ez. Aldo Mororen kontrako operazio hori konpromezu honen aurkako muntaia bailitzen ulertu du askok. Gainera, Brigada Gorrien aurkako kanpainagatik, eta agintea hartu nahiagatik, bere ezker aldea defentsarik gabe, bilutsik uzten du Alderdi Komunistak. Hortik, kritikak eta hor Brigaden habia.

Bada besterik ere oraindik. Dena aztertzeak luze joko liguke bai, eta aipatu dugunarekin punturik larrienak ukitutzat eman genitzake. Luzarora begirako beste kontsiderazio bat egin gabe ezin utzi, ordea. Estatu mailan zer ondorio ekar lezake honek? Faxismoa eta gerra zibila ere, ahopetik guttienik, aipatuak izan dira. Terrorismoaren arrazoiak axalekoak ez baino oso sakonak eta funtsezkoak direla aztertzeraz joko al du klase politikoak? Ez da segurua. Seguruagoa beste hau dateke: Errepublikaren defentsak gogortu egin nahiko dituztela. "Germanizazioa", halebria, polizia eta kontrola indartzea, kontrolbideak ugaltzea. Hau izan liteke ondoriorik gertakarriena, ez Italia mailan bakarrik, Europa mailan ere bai.

Horregatik goiz da oraindik Brigada Gorrien ekintzaren ongaitzak behar den neurrian epaitu ahal izateko. Irentsi ahal izateko, Europako demokrazientzat eupada eta desafio handiegixoa da. Zein izango da hauen erreakzioa?

Brigada gorriek esker, ez omen dakigu zer nolako bidez, eurokomunismoa nagusitzen den Italian.

ZER GERTATUKO DA ITALIAN?

Brigada Gorrien ekintza honek munta handiko ondorioak ekarriko ditu, zalantzarik gabe. Hauetako batzu orain bertan ikusten dira. Gutxi barru ager daitezke beste batzu.

Eragin handiena, noski, Italian da. Talde eta erakunde politikoe-tan. Baina lehen lehenik, Aldo Moro berarengan. Bizirik aterako balitz, Aldo Moro politikarako hila legoke. Errepublikaren buru izaterik ezin lezake aurrerantzean pen-tsatu ere.

Alderdi politikoen artean zeinek

izango duen galerarik handiena, ez da gauza zihurra. Batzuentzat, zalantzarik gabe, Kristau Demokrazia izan da zigortuena. Hau baino ere gehiago jasan duela Alderdi Komunistak, diote beste batzuk.

Bistan da: Kristau Demokraziak egurra hartu du oraingoan. Barne-tik kraskatzea lortu dute Brigada Gorriek. Alde batetik, Aldo Moro kendu diote. Ezaguna denez, Aldo Moro zen alderkiko joerak biltzen eta bakeak egiten zituena: aginte handia zuen barnean. Beste alde-tik, Aldo Mororen bizia negoziatu behar zen ala ez hauzia izan da larrietako. Demokraziaren